

Nieuwsbrief Programma Klimaat

Editie oktober 2021

Het klimaat verandert. In Nederland willen we klimaatverandering zoveel als mogelijk voorkomen en de gevolgen ervan tegengaan. Hierdoor blijft ons land leefbaar en houden we de economie in stand voor toekomstige generaties. Graag informeren wij u met deze nieuwsbrief over klimaat-gerelateerde projecten in Bergen. In februari 2021 hebben wij u voor de vijfde keer via onze nieuwsbrief geïnformeerd, dit is de zesde editie.

Inwonerspanel Klimaat

Het inwonerspanel Klimaat, dat is ingericht met inwoners van de gemeente Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo, heeft een aantal samenkomsten gehad. Het doel van het Klimaatpanel is om naast kennisdeling meer wederzijdse betrokkenheid te realiseren. Op deze manier kunnen onze gemeenten beter invulling geven aan de visie uit het programma Klimaat: 'Draagvlak' en 'Stimuleren lokale initiatieven'.

De afgelopen periode zijn de subgroepen digitaal bijeengekomen om over de thema's klimaatadaptatie, circulaire economie, duurzame bedrijfsvoering, energietransitie, duurzame mobiliteit en communicatie/participatie te praten. Er werd veel waardevolle informatie vanuit de inwoners gedeeld wat de gemeente kan gebruiken in het verbeteren van haar aanpak.

De inwoners uit het panel willen graag met u als raadslid in contact te komen. Daarom nodigen wij de raadsleden die hier interesse in hebben uit om zich te melden via klimaat@debuch.nl. U ontvangt dan een uitnodiging voor een bijeenkomst op 30 november 2021.

Plusambitie

Uw gemeenteraad heeft in de begroting 2022 budget gereserveerd voor het uitvoeren van een plusambitie klimaat op drie onderdelen: Vergroening kernen Egmond aan Zee (€ 30.000), Vergroening particuliere tuinen, inhuur Stichting Steenbreek (€ 32.000), inzet Energiecoaches (€ 34.000). Deze projecten worden nu ambtelijk voorbereid zodat ze in 2022 kunnen starten.

Duurzame mobiliteit

Ter uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur is een BUCH-brede Beleidsaanpak openbare laadinfrastructuur opgesteld. Onlangs heeft uw raad een positief besluit genomen over de voorgestelde aanpak. Momenteel zijn er in de gemeente Bergen 56 openbare laadpalen, in 2021 en 2022 komen hier nog 13 laadpalen bij die op pro-actieve wijze door de gemeente in de openbare ruimte worden geplaatst. Momenteel loopt er ook nog een tiental aanvragen voor het plaatsen van laadpalen, de gemeente handelt hier re-actief.

Duurzame bedrijfsvoering

De werkorganisatie zet zich in om CO2 te besparen met de CO2 Prestatieladder. Het proces van certificering wat daarmee samen gaat wordt eind dit jaar afgerond. Dat betekent dat we dan nog scherper kunnen sturen op CO2 besparing doormiddel van het management systeem dat we nu implementeren.

Naast CO2 reductie dragen we met onze aanbestedingen ook bij aan het maken van positieve impact op het klimaat. In april is de projectleider klimaatneutraal en circulair opdrachtgeverschap gestart. In combinatie met de kennis en expertise van de andere collega's binnen de domeinen en het programma klimaat worden bij toekomstige aanbestedingen de kansen voor positieve impact met beide handen aangepakt. We kijken daarbij niet alleen naar klimaat neutraal en circulair maar ook naar de effecten in de keten. Zo tonen we aan de inwoners dat ook wij onze verantwoordelijkheid nemen en kiezen voor een duurzamer alternatief.

Participatie met inwoners is ook voor duurzame bedrijfsvoering belangrijk, daarom werd eind mei een inwonerspanel georganiseerd waarin we onze plannen hebben gepresenteerd en input hebben gevraagd om meer kansen te identificeren.

Circulaire Economie

Op 28 april en 26 mei kwamen rond de 25 partijen – zorginstellingen, onderwijsinstellingen, kringloopwinkels, inwoners en ondernemers- bij elkaar om na te denken over hoe een nieuwe milieustraat gericht op hergebruik en reparatie er uit zou kunnen zien en welke rol zij daarin kunnen spelen. Zo brengen we in kaart welke initiatieven in de regio 'afval'stromen van de milieustraat een nieuw leven kunnen geven. De bijeenkomsten waren heel succesvol: we hebben in de regio al veel partijen met ambitie, kunde en capaciteiten rondom hergebruik en upcycling in huis. Samen kunnen zij met de milieustraat een circulair ambachtscentrum vormen.

Energietransitie

Energiebesparing inwoners

Ook in de afgelopen periode hebben er verschillende bewustwordings- en inkoopacties plaats gevonden. Sinds maart loopt er in de hele gemeente Bergen een inkoopactie isolatie, met een aanvullende bewustwordingsaanpak: de jarenaanpak.

De jarenaanpak is een alternatief voor de wijkaanpak, die Duurzaam Bouwloket in eerdere jaren had uitgevoerd. De kracht van een wijkaanpak was dat burens elkaar tegenkomen tijdens de fysieke informatieavond in de wijk. Dit is met corona niet mogelijk, daarom is een andere aanpak bedacht die (1) meer inwoners kon betrekken, (2) geschikt was voor alle kernen in de gemeente Bergen en (3) digitaal uitgevoerd kon worden: de jarenaanpak.

Woningen met de bouwjaren 1950 t/m 1989 zijn vanuit de bouw beperkt geïsoleerd. Duurzaam Bouwloket heeft deze woningen in 2 groepen gesplitst met elk vergelijkbare isolatie-stappen: jaren '50-'60 en jaren '70-'80. De webinars met daarin uitleg over een stappenplan en de isolatie-actie, vonden plaats in april. De webinars over de jarenaanpakken werden goed bezocht:

	Adressen die uitnodigingen ontvingen	Aantal kijkers (huishoudens)	Waarvan gebruik gemaakt van een terugkijlink	Beoordeling kijkers
Jaren '50-'60	2.300	139	31%	4,6 v/d 5
Jaren '50-'60	1.400	100	27%	4,5 v/d 5

Bij alle webinars gaf ruim 95% van de kijkers aan dat ze komend jaar (65%) hun huis wilden verduurzamen of later in de toekomst (30%).

Als de opkomstcijfers bij de informatieavonden van de wijkaanpak naast de opkomstcijfers bij de webinars van het jarenaanpak worden gelegd, blijken beide aanpakken relatief even veel bezoekers te trekken: 6-8% van de aangeschreven huishoudens, was aanwezig bij de avonden. In absolute getallen, trokken de jarenaanpakken meer geïnteresseerden omdat het bereik van de brieven breder is.

De overige ca. 2.700 woningeigenaren ontvingen een brief met uitleg over de inkoopactie isolatie en het bijbehorende webinar. Deze inkoopactie loopt nog. Het webinar was minder goed bezocht dan de webinars van de jarenaanpakken. Dit was mogelijk omdat de boodschap van de jarenaanpak-uitnodiging specifiek opriep om naar het webinar te komen, waar de hoofdboodschap van de isolatie-brief was om zich aan te melden voor de actie. Ondanks de lagere opkomst bij het isolatie-webinar (38 kijkers, beoordeling 4,5 v/d 5), zijn er wel al 75 offerte-aanvragen binnen.

Adviesgesprekken

Tot slot konden inwoners bij alle webinars zich aanmelden voor een telefonisch adviesgesprek, of een keukentafelgesprek met een adviseur van Duurzaam Bouwloket. Ondanks corona, is er behoefte aan een bezoek aan huis van een adviseur: de 40 keukentafelgesprekken waren snel op. Er zijn daarnaast ook 31 telefonische consulten aangevraagd.

Subsidierегeling 'energiebesparing bestaande koopwoningen'

Sinds 4 november 2020 loopt de nieuwe gemeentelijke subsidieregeling 'energiebesparing bestaande koopwoningen 2020-2021'. Deze loopt zeer goed: er zijn sinds 4 november 107 aanvragen geweest. Hiervan zijn 102 aanvragen definitief toegekend. Met € 113.669,- aan toegewezen subsidies is ruim € 1.570.297,- aan energiebesparende maatregelen gestimuleerd. Dat komt er op neer dat elke euro subsidie tot € 13,81 investering heeft geleid. De maatregelen

waarvoor het vaakst subsidie wordt aangevraagd, zijn isolerend glas (HR++) en vloer-, bodem- en dakisolatie. In deze regeling kan men ook gebruik maken van subsidie voor het afsluiten van de aardgasaansluiting: hier is tot nu toe 3 keer gebruik van gemaakt. Per 1 maart wordt door de Netbeheerder (Liander) de kosten voor het afsluiten van de aardgasaansluiting niet meer in rekening gebracht. Deze kosten komen niet meer voor rekening van de subsidie. Hiermee wordt geld vrijgespeeld voor extra aanvragen voor isolerende maatregelen.

Subsidieregelingen RRE en RREW vanuit het Rijk

Vorig jaar was de RRE-subsidieregeling gestart waarbij inwoners met koopwoningen in Bergen een eenmalige subsidie van 70 euro konden aanvragen, om verduurzaming van hun woning (deels) mee te financieren. De subsidie kon zowel voor kleinere als grotere maatregelen worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld LED-verlichting, isolatiemaatregelen en zonnepanelen. Het betrof een regeling die gefinancierd is door het Rijk waar de gemeente succesvol op had ingetekend.

Inwoners hadden grote belangstelling voor de regeling. Zo'n 1.500 huishoudens hebben de subsidie toegewezen gekregen. Daarmee was het subsidieplafond tevens bereikt en is de regeling in maart succesvol afgerond.

Inmiddels heeft de gemeente ook ingetekend op de opvolger van de RRE: de RREW. Deze is ook is gehonoreerd door het Rijk. Naast woningeigenaren komen huurders ook in aanmerking voor deze regeling. De uitvoering van de RREW wordt de komende periode verder uitgewerkt.

Regionale Energiestrategie (RES)

Na een intensief participatieproces van twee jaar waarbij inwoners, ondernemers, lokale en regionale overheden, belangenorganisaties en andere stakeholders zijn betrokken is de RES 1.0 Noord-Holland Noord op 21 april 2021 op de [website](#) van de energieregio gepubliceerd.

Diezelfde avond gaf onder andere een aantal wethouders uit de regio, gedeputeerde Edward Stigter namens de provincie en vertegenwoordigers van netbeheerder Liander en HVC een rondleiding door de RES 1.0 van energieregio Noord-Holland Noord. Zij die 'live' meekeken kregen antwoord op vragen als: "Wat is een zoekgebied voor zon- of wind?" "Hoe zijn ze tot stand gekomen en wie hebben er al over meegepraat?" "Waar staan ze op de kaart? En hoe gaan we verder en op welke momenten kunt u meedoen?". De informatieavond is terug te kijken via deze [link](#).

De actuele stand van de zoekgebieden van de gemeente Bergen wordt bijgehouden in de [RES-viewer](#). Per zoekgebied is een gebiedspaspoort beschikbaar waar meer informatie over het zoekgebied en de potentie voor zonne-energie in staat.

Op 27 mei 2021 vond de raadsinformatieavond voor de RES 1.0 plaats. Raads- en commissieleden werden geïnformeerd over de RES 1.0 en krijgen de gelegenheid om vragen te stellen ter voorbereiding op de behandeling van de RES 1.0 tijdens de Raadscommissie. De Raadscommissie heeft de RES 1.0 op 3 juni behandeld. Op 17 juni 2021 is tijdens de Raadsvergadering de RES 1.0 vastgesteld.

In een later stadium wordt ook flankerend beleid verder uitgewerkt. Dit beleid heeft onder andere betrekking op financiële participatie in de duurzame technieken door inwoners. In samenwerking met het programmabureau RES Noord-Holland Noord wordt dit, dit najaar uitgewerkt naar een

regiobeleid (initiatiefnemers in de regio weten waar zij aan toe zijn). Hierin komt aandacht voor de 'couleur locale'.

Klimaatadaptatie

Het proces en resultaat van klimaatadaptatie in de BUCH

In juni 2021 is de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda Regio Alkmaar vastgesteld door uw raad. De gemeenten volgen hiermee de doelstelling van de deltabeslissing (2014) op om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn en werken hiermee volgens de 7 ambities en de cyclische methode 'weten – willen – werken' van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Regio Alkmaar werkt sinds 2018 aan de invulling van de opgaven uit het deltaplan om klimaatbestendig inrichten breder en dieper te borgen in de ambtelijke organisaties.

Figuur 1. 7 ambities DPRA

Impulsregeling

Met het vaststellen van de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda Regio Alkmaar is tevens ingestemd met het aanvragen van de impulsregeling klimaatadaptatie. De subsidieregeling wordt naar verwachting nog eind dit jaar aangevraagd voor het toepassen van klimaatadaptatieve maatregelen in projecten in de BUCH gemeenten die voor 2022 gepland staan. Deze maatregelen stonden overigens al op de planning en worden zo een stukje goedkoper.

Van regionaal naar lokaal klimaatadaptatie beleid

We zijn inmiddels gestart met het opstellen van de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's welke in het eerste kwartaal van 2022 in concept worden voorgelegd aan uw raad. Komende periode worden er maatregelen en activiteiten geformuleerd tot en met 2026 op de thema's overstroming, wateroverlast, droogte, hitte en natuurinclusiviteit en biodiversiteit om ervoor te zorgen dat de gemeente klimaatbestendig en waterrobuust wordt ingericht. Onderdeel hiervan is het reguleren en borgen van klimaatadaptatie in beleid. De afgelopen maanden hebben we ons met meer dan 40 partijen uit de regio, waaronder gemeenten, waterschappen, provincies, ontwikkelaars en maatschappelijke organisaties georiënteerd op het MRA Basisveiligheidsniveau klimaatbestendige nieuwbouw met als doel om ontwikkelaars concrete eisen mee te kunnen geven om klimaatadaptatief in te richten. Tevens werken we aan het borgen van klimaatadaptatie in het werkproces, zodat we meekoppelkansen nu al kunnen benutten. Op deze manier krijgen de 7 ambities van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie voldoende aandacht bij het opstellen van het lokale beleid bij de BUCH gemeenten.

BUCH-brede raadsinformatieavond wateroverlast en klimaatadaptatie

Over bovengenoemde opgestelde klimaatadaptieve eisen van het Basisveiligheidsniveau klimaatbestendige nieuwbouw MRA en Noord-Holland en het vervolg van het proces wordt uw raad geïnformeerd op de BUCH brede raadsinformatie avond wateroverlast en klimaatadaptatie op 24 november 2021. Naast bovengenoemd gemeentelijk uitvoeringsprogramma en de eisen wordt dan ook ingegaan op de extreme wateroverlast van afgelopen juni.

Van klimaatadaptieve wijksafari's naar een participatieplan

In de BUCH gemeenten zijn de afgelopen raadsperiode wijksafari's gehouden om inwoners te informeren en een beeld te geven van de mogelijkheden op het gebied van klimaatadaptatie. De komende periode zetten we enerzijds in op het aansluiten bij initiatieven van inwoners op het gebied van klimaatadaptatie en anderzijds op het structureel meenemen van inwoners bij het vergroenen en waterrobuust maken van hun tuinen bij herinrichtingsprojecten van de gemeente. Het project de Koog in Uitgeest is hiervan een mooi voorbeeld.